

vēstīšs

numurā:

- sakoptākā lauku sēta ➡ 2. lpp.
- ministrs Pēteris Cimdiņš par bebriem un sabiedrību ➡ 3. lpp.
- Salaspils TV iet gaisā! ➡ 4. lpp.

DOMES IENĒMUMU DIENESTS ATGĀDINA: SAMAKSĀJIET ZEMES NODOKLI!

LĒMUMS Nr. 268

29.02.1996, Salaspilī

PAR ZEMES NODOKĻA LIKMĒM 1996. GADĀ.

Saskaņā ar Finansu ministrijas 1996. gada 11. janvāra vēstuli Nr. 05-1/104 "Par indeksācijas koeficiente pielietošanu", dome nolēma:

1. Apstiprināt zemes nodokļa likmes laukumā pvidū:

1.1. lauksaimnieciskām vajadzībām piešķirtai zemei - 5,09 Ls/ha (par lauksaimn. vajadzībām lietošanā nodotajām krūmāju platībām - 50% apmērā no pamatlīnijas);

1.2. nelauksaimnieciskām vajadzībām - 15,27 Ls/ha;

1.3. dārkopības, sakņkopības vajadzībām; individuālajiem apbūves gabaliem; vasarnīcu un individuālo garāžu kooperatīvajām sabiedrībām - 0,0032 Ls/m²;

1.4. par ipašumā esošo meža zemi, kas dabā ir iemērīta un novērtēta, maksā pēc likuma 6. pielikuma.

2. Apstiprināt zemes nodokļa likmes pilsētas teritorijā:

2.1. juridiskām personām zemes nodokļa likme pilsētas teritorijā - 0,016 Ls/m²;

2.2. juridiskām personām - uzņēmējsabiedrībām, uzņēmumiem uzņēmējdarbības veikšanai (izņemot pārtikas produktu un lauksaimniecības produkcijas ražotājus) - 0,048 Ls/m².

Ja augstākminēto lietotāju rīcībā piešķirtā zemes platība pārsniedz 1 ha, var tikt sastādīts zemes lietojuma plāns un zemes nodoklis samazināts, atkarībā no zemes lietojuma veida, atrašanās vietas u.c. faktoriem. Plāns pasūtāms domes arhitektūras dienestā un apstiprināms Ekonomiskās attīstības un Finansu komitejās;

2.3. fiziskām personām lauksaimniecības, lopkopības vajadzībām piešķirtai zemei, ja tās platība pārsniedz 0,12 ha un juridiskām personām lauksaimniecības produkcijas ražošanai - 0,000509 Ls/m²;

2.4. dārkopības, sakņkopības vajadzībām; individuālajiem apbūves gabaliem, dzīvokļu un individuālo garāžu kooperatīvajām sabiedrībām - 0,00431 Ls/m²;

2.5. individuālajām autogarāžām - 0,048 Ls/m².

3. Nodokļu maksāšanas termiņš - 1996. gada 31. oktobris.

4. Atvieglojumus, kas paredzēti likuma 8. pantā, zemes nodokļa maksātāji varēs saņemt tikai pēc motivēta lūguma iesniegšanas un izskatīšanas pilsētas domē.

Domes priekšsēdētājs J.Putniņš

Ieņēmumu dienesta pieņemšanas laiks:

pirmdien - no 11 līdz 13 un no 14 līdz 19;

ceturtdien - no 9 līdz 13 un no 14 līdz 18, Salaspils pilsētas domē, 312. kabinetā. Tālrunis 9-43161. □

PILSĒTĀ

DOLĒ ATKAL SPIETOS!

29. jūnijā, plkst. 11 Doles salā

Daugavas muzeja teritorijā notiks 3. Salaspils dziedošo ģimeni

Spiets. Miļi būs gaidīti visi *Spjeta*

vecbiedri, jaunas, dziedātgribošas

ģimenes un visi, visi, kuri grib pa-

tīkami pavadīt Pēterdienu - rotājā-

joties kopā ar folkloras kopu *Mā-*

ras bērni un dejojot *Emburgas zē-*

nu pavadijumā. (Par ērtu sēdēšanu

pļaviņā gan jāparūpējas pašiem!)

Pasākumu vadīs aktieri Alda Krastiņa un Ivars Brakovskis.

Varēsīt apskatīt izstādi Dauga-

vas muzejā un vizināties ar zirgu

pajūgu. Darbosies bufete.

Satiksmes autobuss no Salaspils dzelzceļa pārbrauktuves un no k/n *Enerģētikis* aties 9.30, atpakaļ - 14.45.

Speciālais *Spjeta* autobuss no k/n *Rigava* un pēc tam no k/n *Enerģētikis* aties 10, atpakaļ - 14.

Tālrunis uzziņām: 49909 (die-

nā), 47247 (vakaros).

P.S. Lietusgāzes gadījumā spietosim pilsētas domes lielajā zālē!

INGRĪDA
"Spjeta" krustmāte

Uzvarētāju - Jura un Elzas Siksnu mājas "Klusini".

KONKURSA

"PAR SAKOPTĀKO LAUKU SĒTU" U Z V A R Ē T Ā J I

NOTIKUMS LAUKOS

KONKURSA

"PAR SAKOPTĀKO LAUKU SĒTU" U Z V A R Ē T Ā J I

1. vieta - z/s "KLUSINI" (saimnieko Juris un Elza SIKSNAS);

2. vieta - z/s "BULĀLI" (saimnieko BRUNO ģimenes);

3. vieta - z/s "PUTNINI" (saimnieko Jānis un Mudite EDUĻI-EDOLES);

4. vieta - z/s "VECKAUGAS" (saimnieko Viņa un Raimonds TREIMĀNI);

5. vieta - z/s "RŪTIŅAS" (saimnieko Ilgvars ZIEMELIS);

6. vieta - z/s "CIRULIŠI" (saim-

nieko Māris RIEKSTINĀS).

VEICINĀŠANAS PRĒMIJAS

tika piešķirtas sekojošām

zemnieku saimniecībām:

z/s "VECSIMENOVĀ" - Stūri-

šu ģimene; z/s "MIGĀLI" - Abramu

ģimene; z/s "ZIEDINĀI - 1" -

Stalidzānu ģimene; z/s "BĒČĀI" -

Priedes ģimene; z/s "MIEŽĀI" -

Bērziņu ģimene; z/s "PUĶES" -

Brunovsku ģimene; z/s "BAJĀRI

- 2" - Viļumu ģimene; z/s "VAIVA-

RĪNI" - Veikšānu ģimene; z/s "BI-

TĒNI" - Šķutānu ģimene.

Par labu saimniekošanu un apkārtnes kopšanu apbalvoti:

SIA "Salvija" - direktors Hel-

mutis VASILIS;

SIA "Rūķi" - prezidente Zanga

ZVIEDRE;

DAUGAVAS muzejs - direkto-

re Daina LASMANE. □

Vērtēšanas komisija

(par konkursu lusiet

2. lpp.)

DAUDZ LAIMĒS DZIMŠANAS DIENĀI

UZMANĪGI AR TĀM KOKA TUPELĒM, PA TO STIKLA PASAULĪTI!

Jubilāre Emma Fēlinga.

nekā raudāt: "Es arī daudz esmu

lējusi asaras, bet no tā gan nekas

labāks nepalikai!" Emmīte ir ļoti

pateicīga savai meitai Kaijai, kas

nu viņu cītīgi apčubinot.

Un vēl kāda Emmas Fēlingas

atzīņa: "Jāstaigā uzmanīgi ar tām

koka tupelēm pa to stikla pasauli-

ti!" Viņa aicināja iegriezties arī

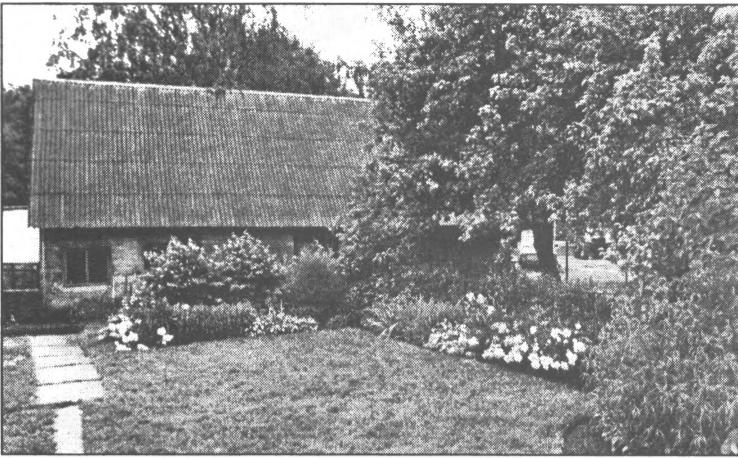
pēc desmit gadiem uz 100 gadu

dzimšanas dienas svīnībām, kad

lielajā zālē būsot iemūrēts mājas

camīns. □

Inga REČA

Klusinu lekšpagalms

Noslēdzies gadskārtējais pašvaldības organizētais konkursss "Par sakoptāko lauku sētu". Nu zināmi arī uzvarētāji. Un ieguvējī ir visi, kas pacentās sakopt savas mājas.

Patīkami apzināt arvien jaunas labi apsaimniekotas zemnieku sētas Salaspils lauku teritorijā. Rezams, ka cilvēki sāk vairāk paļauties paši uz sevi un savām darba spējām. Gandarijums par ieguldītajām pūlēm ir 1. vietas ieguvējiem no *Klusinu* Jurim un Elzai Siksniem, kuru māja un lauki vienmēr ir labi sakopti.

Ari šogad daudz savas mājas apkārtnes uzpošanā ir darijušas *Buļļu* māju abas paaudzes. Viņu 2. vieta ir godam noplēnīta.

Viens no šī gada pārsteigušiem bija *Putniņu* mājas Doles salā. Saimnieki Jānis un Mudīte Eduli-Edoles ir bijušie rīdenieki, taču kārtība sētā un tās apkārtnē ir pamatīga.

Kā allaž jauka mājas apkārtnē un ļoti labi sastrādāti lauki ir *Vec-*

kaugās, kur jau daudzus gadus prasmīgi saimnieko Raimonds un Vija Treimaņi.

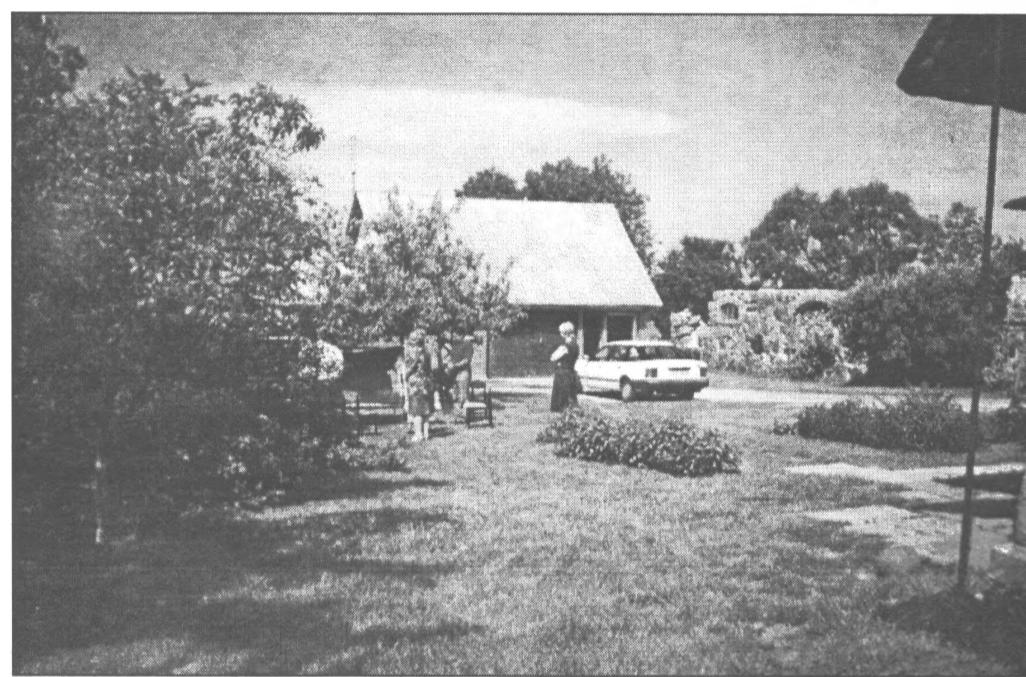
Pagājušā gada konkursa laureāts Ilgars Ziemelis savu paprāvo saimniecību *Rūtiņas* ir noturējis atzīstamā kārtībā.

Cirulišu māju saimnieki ir

SAKOPTĀKĀ LAUKU SĒTA

krieti pūlējušies, lai šogad konkursā izcīnītu 3. vietu. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu progress ir nenoliedzams.

Konkursa komisijai bija diezgan grūti novērtēt un izsvērt, kuras tad ir tās pašas labākās zemnieku sētas. Katrā bija kaut kas ļoti jauks un atzīstams: *Vecsimenovos* saimniecības daļa bija atdalīta no dārza, savukārt *Bēčos* - pasakains ābolīņu lauks. *Bitēnos* ļoti pārdomāti iekārtota un rūpīgi apkopta gan sēta, gan lauki. *Puķes* saimnieki Brunovski apsaimnieko un iegūst labas ražas no Salaspili lielākajām dārzenē plātībām. Priečē *Ziedīnu* - 2 mājas saimnieku Stalidzānu vienmēr kārtīgā sēta. Konkursa popularitāte ir augusi zemnieku vidū, par ko liecina arvien pie-

Miglu māju pagalms, kurās saimnieko abas Ābramu ģimenes paaudzes.

Reģistrēti trīs ērču encefalīta slimnieki

Šogad Salaspils poliklinikā reģistrēti trīs ērču encefalīta slimnieki - apmēram tikpat, cik līdzīgā laika posmā pērn. Pilsētā pavism ir 2 cilvēki, kuri ieguvuši vieglu paralizi no encefalīta.

Pašreiz poliklinikā par Ls 8.50 iespējams potēties pret encefalītu ar Austrijā ražotajām vakcīnām. Gada laikā cilvēkam jāsaņem trīs potes. Par apmēram Ls 8 laboratorijā Rīgā, Klijānu ielā iespējams noteikt, vai ērce ir bijusi inficēta.

Poliklinikas galvenā ārstē Gundega Āva cietušajiem no ērcēm iesaka bez kavēšanās doties pie ārsta, jo mājās neviens neizvilks ērci tik prasmīgi, kā to izdarīs apmācīts medīķis. Sliktākajā gadījumā koduma vietu vajag apsmērēt ar ēteri vai spiritu un ērci izņemt ar diega palīdzību. Nekādā gadījumā koduma vietu nedrīkst ziest ar ēļu, jo tad ērce nemj un var cilvēku inficēt ar *Laima slimību*. Vairākas dienas pēc koduma būtu jādzer *remantodins* un *c* vitamīni. Vismaz 10 dienas pēc ērces koduma nedrīkst lietot alkoholu, jo tas noārda *hematoencefalītisko* barjeru, kas cilvēku pasargā no encefalīta.

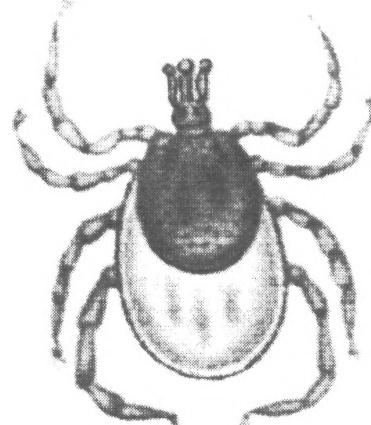
Ērces pārnēsā divas slimības: ērču encefalītu un *Laima slimību*. Pēdējā cilvēkam ir daudz bīstamāka, jo pret šo slimību pa-

gaidām nav atrasta vakcīna. *Laima slimību* izraisa sīkbūtnes *spirohetas*, ko inficētā ērce nemjot ievada cilvēka organismā. Tā ir neurotiska saslimšana un izraisa defektu smadeņu darbībā. Pašlaik Latvijā vēl nav diagnostikas metodes *Laima slimības* noteikšanai.

Encefalītam ir viļņeida raksts - apmēram 3 līdz 21 dienu pēc inficēšanās parādās temperatūra, galvassāpes, slikta dūša (meningiālā forma) vai arī tikai temperatūra (drudža forma), tad simptomi izvēlās un pēc divām nedēļām atsākas atkal.

G. Āva ir noraizējusies, ka cilvēki, iepazinušies ar slimību apmeklētājiem, nevis dodas pie ārsta, bet gan nabadzības dēļ ārstējas mājās.

Jānis VANAGS

NEVEDIET VASARĀ SUŅUS UZ DOLES SALU!

Poliklinikas ķirurgs Osvalds Gasjuns iemīlē **vismaz pāris mēnešus savus mājdzīvniekus nevest uz Doles salu. SV jau rakti, ka 12. jūnijā Doles salā konstatēta trakumsērga.**

Trakumsērga ir vīrusa saslimšana, kad smadzenēs veidojas *negridu* ķermenīši, kas ar savām indēm un toksiniem izraisa bojājumus CNS (centrālā nervu sistēma). Tas savukārt izraisa ķermēņa paralīzi, elpošanas un sirds darbības traucējumus.

Cilvēkam trakumsērgas inkubācijas periods var ilgt pusgadu. Slimību raksturo viļņeida uzbudinājuma un atslābuma periodi. Beigu periodā iestājas *hidrofobija*, kad cilvēks vairs nevar norīt šķidrumu. Trakumsērga izplatās nevis pa asinīm, bet pa nervu galīem. Kad trakumsērga ir iekļuvusi CNS, cilvēku vairs nav iespējams glābt un viņš nomirst nedēļas laikā.

Inficēšanās iespējas lieliski raksturo O. Gasjuna atstātīts notikums pirms apmēram 15 gadiem toreizējā Ķeņingradā. Kāds zēns

devīs pastaigā ar savu kaķi, kad pēkšpi uzrādies suns un uzdzinās kaķi kokā. Kādu laiciņu suns centēs pieklūt kaķim, tad viņam tas apnicis un suns aizskrējis. Kad zēns aicinājis kaķi lejā, tas nav nācis, un zēns pats kāpis kokā pēc kaķa. Atpakaļceļā zēns šķūcot saplēsis bikses. Mājās māte, zēna bikses lāpot, acīmredzot iedūrsusi sev pirkstā. Pēc divām nedēļām māte nomirusi no trakumsērgas. Pierādījumu nav, taču, iespējams, ar trakumsērgu inficētais suns apmeklējis koka stumburu. Siekākas nokļuvušas uz zēna biksēm un vēlāk arī mātes sadurtajā pirkstā.

Ja cilvēku ir sakodis pazīstams mājdzīvnieks, vajadzētu griezties pie licencēta veterinārārsta, kurš izsniegs izziņu par dzīvnieka veselības stāvokli. Gadījumā, ja tas ir bijis klaiņojošs dzīvnieks, tam ir nepieciešama 12 - 14 dienu uzraudzība, lai noskaidrotu, vai tas nav bijis inficēts ar trakumsērgu, jo neviena izmeklēšana uzreiz nevar sniegt atbildi - tā prasa vismaz mēnesi.

Ja ir aizdomas par inficēšanos ar trakumsērgu, cilvēkam pēc noteiktiem laika posmiem ir jāsaņem 5 - 6 potes.

Ja sakostī pirksti, kakls vai galva, potēšana jāveic slimīcā, jo cietušajam jāsaņem prettrakumsērgas *gamma globolīns*, kas var izraisīt alergiju.

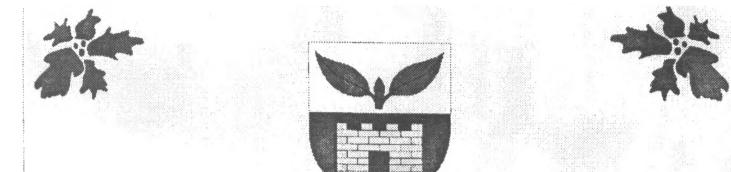
Pārējos gadījumos potes iespējams saņemt ambulatoriski. Pašreiz poliklinikā izmanto Krievijas medicīnas akadēmijā izgatavoto vakcīnu. Tā maksā Ls 8, taču iedzīvotājiem potēšana ir bezmaksas.

Savas prakses laikā O. Gasjuns nav saskāries ar trakumsērgas slimību cilvēku, un 25 gadu laikā tikai daži ir atteikušies potēties pret trakumsērgu.

Salaspili iepriekšējo trakumsērgas gadījumu konstatēja pirms pāris gadiem, kad mežā pie Doles stacijas bija pieklidusi ar trakumsērgu slimā lapsa. Vairāki skolēni bija sākuši ar to rotaļāties un kāds virs pat gribējis pagatavot no tās savai sievai lapsādas apkakli...

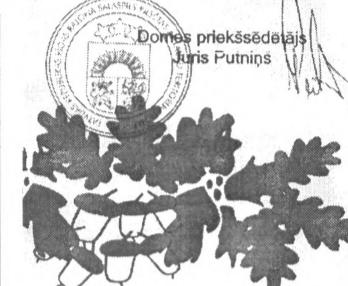
Osvalds Gasjuns uzskata, ka bez kavēšanās ir jāatrisina klaiņojošo dzīvnieku problēmu: "Domēi ir jāpārvār lidzēķu problēma, jo daudz lielāka problēma radīsies, kad trakumsērga būs pilsētā." □

Jānis VANAGS

SALASPILS PILSĒTAS DOMES DIPLOMS

1. vietas ieguvējiem
z/s "Klusinu" saimniekiem
Jurim un Elzai Siksniem
par piedalīšanos konkursā
SAKOPTĀKĀ LAUKU SĒTA

augošais dalībnieku skaits.

Šogad vērtējām arī ar lauksaimniecisko ražošanu saistītās organizācijas. Patīkami, ka arī tās bija pacentušās uzpost savu apkārtī. Laureatos iekļuva SIA *Salvija*, SIA *Rūķi*, SIA *Rubus*.

Uz tikšanos nākošā gada konkursā! □

Rudīte KIKUSTE,
konkursa komisijas priekšsēdētāja

UZMANĪBU!

PĒTERIS CIMDIŅŠ -
akadēmikis, habilitēts bioloģijas zinātņu doktors, profesors.
Dzimis 1944.gada 21. augustā, Vecpiebalgā.
No 1995. gada decembra - Augstākās izglītības un Zinātnes valsts ministrs.
Precējies, ir divas meitas un dēls.
Salaspili dzivo kopš 1974. gada.

- **Kā jūs kļuvāt par biologu?**

- Uzaugu laukos pie Ineša ezera, kur vienmēr agri no rīta bija iespēja aiziet un salasīt zem zaru slotiņām paslēpušos vēžus. Visa bērnība pagāja pie ezera, vēlāk - uz ezera. Pēc vidusskolas beigšanas gribēju iet uz Bulduru tehnikumu, jo mani interesēja daildarzniecība, bet tā neskaitījās augstākā izglītība, tāpēc izvēlējos universitātes bioloģijas fakultāti. Vienīgais, kas mani tur pievilkā, bija tuksnešu un ceļojumu skatu fotogrāfijas. Iestājeksmēs noliku un sāku studēt. Armijas laikā iestājos Maskavas universitātes *kīmikos*, taču diemžēl tīri fiziski nebija iespējams apvienot nopietnas studijas ar dienestu armijā un mani atskaitīja nesekmības dēļ. Atgriezies no dienesta, pabeidzu bioloģijas fakultāti. Tālākais dzīves ceļš bija ļoti vienkāršs - valsts plāna sadale. Sākotnēji plānoju Rēzeknē, kolhozā *Sovetskaja Latvija* nodarboties ar sporta zirgu audzēšanu. Tolaik likās, ka tas ir ļoti perspektīvs darbs. Taču uz Rēzekni mani nelaida un aizsūtīja uz Tukuma diķsaimniecību. Tur radās konflikti ar administrāciju par dažādām nelikumībām (kur zivis, tur arī iespējas tās visādi *izandēlēt*). Mani atbrīvoja "ar pavēli", un tā nokļuva Zinātņu Akadēmijā. Bioloģijas institūtā nostrādāju 23 gadus. Sāku kā *melnstrādnieks*, tad aizstāvēju kandidātu disertāciju, zinātņu doktora disertāciju. Biju laboratorijas vadītājs, institūta direktora vietnieks zinātniskajā darbā. Strādāju tur līdz 1995. gada beigām, kad piekrītu būt par ministru.

- **Kāda bija jūsu specialitāte Bioloģijas institūtā?**

- Biju hidrobiologs. Pētīju iekšzemes ūdeņus - upes un ezerus. Dīvainākais, ka darbu Bioloģijas institūtā sāku uz jūras. Tāpēc katrai gadai man bija jāzīriet ārstu apskate Salaspils poliklīnikā. Poliklinikas ārsti smējās, ka es katru gadu braucu uz Zviedriju, taču uz Zviedriju tā arī netiku. Un tā es nolēmu, ka arī mazām upēm ir divi krasti, un abi aizsniedzami. *Pārmētos* uz mazajām upēm, jo tur bija reālas iespējas kaut ko sasniegst. Zviedrijā nokļuva tikai 1982. gadā, kad jau biju aizstāvējis pirmo disertāciju. Kaut gan toreiz, kad sāku strādāt ar mazajām upēm, daudzi izcili Latvijas zinātnieki man teica: *nu ko tu ar tām mazajām upēm, tur nekādu zinātni nevar "uztaisīt", tur nekāda disertācija neiznāks!* Man "iznāca" divas disertācijas un vēl tagad daudziem pietiek darba. Tā ka ne jau objekta lielumā tā būtiba.

- **Pirma reizi uzzināju, ka ir tāds Pēteris Cimdiņš jau agrā bērnībā, kad redzēju TV raidī-**

jumu par bebru dzīvi. Kā tur isti bij' ar tiem bebriem?

- Tartu universitātē, kur aizstāvēju savu pirmo disertāciju, vajadzēja likt eksāmenu ekoloģijā un tur šo eksāmenu lika arī kāds sirms vīrs no Latvijas. Šis vīrs bija slavenais *Bebru Mārtiņš* vai Mārtiņš Balodis. Pēc atgriešanās Latvijā, abi sākām klist pa mežiem un skatīties kā bebri ieteikmē ūdeņus un apkārtējo vidi. Man bija ļoti interesanti - šo tēmu šeit vēl neviens tā īsti nebija pētījis.

attīstījusies cilvēce, kāda ir tās pieauguma likne. Šī likne iet strauji uz augšu un tajā ne lielie kari, ne mēra epidēmijas nav varējušas iecirst kaut cik jūtamus robus. Ja spriežam par cilvēci tāpat kā par dabu - aplūkojam to kā populāciju, tad populācijas pirmais dzīvotspējas rādītājs ir skaits pieaugums. Ja skaits pieaug, tad populācija ir attīstībā, ja nepieaug, kā tas pašlaik ir latviešiem, kad pieaugums ir zemākais kāds jebkad ir fiksēts, tad nevaram uz-

jāpārvār tās pretestība. Tāpēc runāt par videi draudzigu uzvedību var visai nosacīti. Jautājums ir tikai par to, cik lielā mērā iejaunās ir pieļaujama no cilvēka veselības un dzīves kvalitātes viedokļa. Dažākt iejaunās dabā ir ekonomiski attaisnojama, jo dod ļoti strauju labklājības pieaugumu, bet no cilvēka veselības un pēcnācēju kvalitātes viedokļa tā var būt postoša. Ja runājam par blīvumu, pie kura cilvēki var dzīvot labklājībā, tad Niderlandes mo-

Konrāda Adenauera Fonds man piešķira stipendiju un es aizbraucu uz Vāciju, kur studēju tēmu *Zinātne un augstākā izglītība tirgus ekonomikas apstākļos*. Atgriezos un turpināju kritizēt ministrijas darbu, kad kādu vakaru man piezvāja un teica: *vai tu reiz beigsi visus kritizēt un nāksi par ministru?* Man nekas cits neatlika. Vai nu bija jābrauc uz laukiem un jāklusē, vai jākeras klāt. Jāsaka, ka slodz zinātnē labākajā gadījumā ir 1/3 no šīs...

- **Vai nekad nav bijis žēl, ka piekritāt? Ari jūs taču tagad kritizē...**

- ļoti labi apzinos, ka neviens nav pasargāts no kļūdām. Labi pārzinu sistēmu, no kuras nāku. Zinu, cik tā ir laba vai slikta, cik produktīva, un kas te būtu jādara. Viens otrs domā, ka es vēršos pret zinātni un augstāko izglītību, taču šo sešu gadu laikā, kopš mums ir neatkarība, faktiski nekādas reformas nav bijis un mēs turpinām mīcīties tajā pārmantotajā, jau sen sabrukusajā PSRS zinātnes un izglītības sistēmā, kas nav pieņemota Latvijas valstij, kura šobrīd ir ceļā uz tirgus ekonomiku. Mēs redzam, ka jaunatne raujas uz ārzemēm, meklē tur studiju iespējas, jaunie zinātnieki, kuri beidz studijas, aiziet strādāt uz Rietumiem... Tātad faktiski mēs radām sev krīzi nākotnē - aizu, kurā iekritīsim. Agri vai vēlu tie, kuri šobrīd mēģina noturēties savās vietās, šis vietas atstās. Ar ko mēs tās aizpildīsim?

- **Šobrīd Salaspilij aktuāls ir Tehnoloģiskā parka projekts. Vai jūs to atbalstāt?**

- Man šī ideja šķiet nedaudz riskanta, taču ļoti vilinoša un perspektīva. Salaspilij ir milzīgs attīstības potenciāls un būtu vienkārši noziedzīgi to neizmantot, taču vajadzīgi lieli līdzekļi, lai sakārtotu infrastruktūru un šo vietu padarītu pievilcīgu investoriem. Līdzekļi, ko var piešķirt ministrija, ir tikai piliens jūrā. Šī vieta ir ideāla arī no stratēģiskā viedokļa un vēl jau nebūt nav izmantotas visas Rīgas ūdenskrātuves rekreācijas iespējas. Visu šo teritoriju lejpus ūdenskrātuves, kas tiek uzskatīta par sanitāro zonu, varētu racionāli izmantot un pārvērst par ideālu atrakciju parku ar pludmali un peldvietām baseinos, tādā veidā iegūstot līdzekļus ne tikai ūdenskrātuves uzturēšanai, bet arī pētnieciskajām programmām.

- **Vai, jūsuprāt, izglītība un zinātne-, piemēram, bioloģija, glābs pasaule?**

- Cilvēks piedzimstot pasauli atrod jau kaut kādā tehniskās attīstības līmeni. Pat daba ir tehnikas ietekmēta. Un viņš nav vilkabērns, viņš ir cilvēkbērns, un vienīgā iespēja pārvarēt vides pretestību ir izprast to, izglītojoties iegūstot informāciju par spēles noteikumiem. Bioloģija jāzina, lai saprastu, kur ir tā robeža, ko nedrīkst pārkāpt. Taču man daudz svarīgāks liekas tas, ka enerģijas avots ir Saule, un, ja tur kas notiks, tad cilvēka darbība un domāšana neko nevarēs ne ietekmēt, ne regulēt...

Gatis PURIŅŠ

SVARĪGĀKAIS - KAS NOTIKS AR SAULI ?

- **Bieži vien zinātnieki savas nozares atziņas attiecina uz sabiedrību. Pie mēram, citologi apgalvo, ka šūnas uzbūve un darbība ir līdzīga sabiedrības uzbūvei un darbībai. Vai Jūs, biologs un ekologs, varat teikt, ka bebru sadzive ir līdzīga cilvēku sadzivei?**

- Jā. Tagad ar-

vezu, ka dzīvām sistēmām, vienalga - šūnai vai sabiedrībai - ir kopīgas sistēmu specifiskās ipašības un dažākt las mani mierina, dažākt satrauc. Mierina, jo saprotu - tas lielais biogenētiskais likums, ka katrs indivīds savā atstātībā iziet tos pašus posmus, ko suga pirms viņa, attiecas arī uz sabiedrību. Latvijai kā sabiedrībai būs jāzījet visi tie paši attīstības posmi, ko Rietumu valstis jau izgājušas, tātad - tos lielais *lēcienus* mēs izdarīt nevarām. Kokā sāk kāpt no apakšas. Lejā mēs esam, nu jāsāk kāpt augšā. Gan šūna sevi regulē, gan sabiedrībai ir savi regulējoši mehānismi un, lai kā mēs ar prātu tos censtos ietekmēt, tas izdodas ļoti reti. Un vai vispār izdodas?

- **Tātad jūs domājat, ka sabiedrība ir pašregulējošs mehānisms un valsts vara tur īpaši neko nevar ietekmēt?**

- Var gludināt asumus, padarīt kritumus un kāpumus straujākus, biežākus vai retākus. Studentiem lasīju antropoekoloģiju - rādīju kā

skaūt, ka stāvoklis tautai ir labvēlīgs.

- **Vai šīs pieaugumes var būt bezgalīgs? Pie mēram, lemingi reizi gadā sapulcējas lielos baros un dodas uz Ziemeļiem, tādā veidā atrisinot pārapdzīvotibas un vienu otru ekoloģisku problemu?**

- Nedomāju, ka starp dzīvnieku un cilvēku sabiedrību varētu vilkt tik tiešas paralēles... Bioloģiskais aspekts ir ļoti spēcīgs, to nedrīkst ignorēt, taču tam arvien vairāk klājas virsū zinātniski tehniskais aspekts. Šobrīd var iejaukties pat ģenētiskajā informācijā. Tas vieš cerību, ka zinātnes sasniegumi var mazināt vienu otru kataklizmu, kas radusies nepārdomātas cilvēku rīcības rezultātā.

- **Es vaicāju tālab, ka cilvēks ir vienīgā dzīvā būtne, kas tik pamatiņi iznīcina vidi, kurā pati dzīvo.**

- Jā. Cilvēks no dzīvnieka atšķiras ar to, ka cilvēkam daba nav draudzīga. Lai cilvēks varētu izdzīvot, viņam vide jāpākļauj,

sursu un 80% dzīvo nabadzībā, jo izmanto tikai 20% resursu, tad laikam kaut kas nav kārtībā globālajā politikā... Lai gan šodien izskan arī doma, ka nabadzība ir normāls cilvēces stāvoklis, jo lielākā daļa cilvēces dzīvo nabadzībā, un izpēmuma stāvokli atrodamas bagātā cilvēces daļā.

- **Vai Latvija pārskatāmā nākotnē būs pieskaitāma šiem cilvēces 20% vai 80%?**

- Pašlaik Latvija ļoti uzskatīta par sanitāro zonu, varētu racionāli izmantot un pārvērst par ideālu atrakciju parku ar pludmali un peldvietām baseinos, tādā veidā iegūstot līdzekļus ne tikai ūdenskrātuves uzturēšanai, bet arī pētnieciskajām programmām.

- **Vai, jūsuprāt, izglītība un zinātne-, piemēram, bioloģija, glābs pasaule?**

- Cilvēks piedzimstot pasauli atrod jau kaut kādā tehniskās attīstības līmeni. Pat daba ir tehnikas ietekmēta. Un viņš nav vilkabērns, viņš ir cilvēkbērns, un vienīgā iespēja pārvarēt vides pretestību ir izprast to, izglītojoties iegūstot informāciju par spēles noteikumiem. Bioloģija jāzina, lai saprastu, kur ir tā robeža, ko nedrīkst pārkāpt. Taču man daudz svarīgāks liekas tas, ka enerģijas avots ir Saule, un, ja tur kas notiks, tad cilvēka darbība un domāšana neko nevarēs ne ietekmēt, ne regulēt...

